

VVC - standpunt ten aanzien van de Beleidsnota Cultuur 2009 - 2014

De minister van cultuur diende haar Beleidsnota Cultuur in bij het Vlaams Parlement. Deze Beleidsnota is een concretisering van het Regeerakkoord wat betreft het beleidsdomein Cultuur.

De minister stelt in de inleiding van de beleidsnota dat zij streeft naar een betrouwbaar en duurzaam beleid dat enkel tot stand kan komen via inbreng van en in samenspraak met de culturele actoren. De VVC gaat graag op deze uitnodiging in en toetst de beleidsnota alvast aan het VVC - memorandum. Deze beleidsnota krijgt een sterke waardering om heel wat aandachtspunten die erin beschreven worden. De VVC kijkt er dan ook naar uit om in de komende jaren samen werk te maken van de concretisering en uitvoering van een aantal beleidsintenties.

Ook de raakpunten met de beleidsnota's Jeugd, Onderwijs en Binnenlands bestuur komen aan bod.

Een wetenschappelijk onderzoek naar de plaats van de kunsten in de samenleving

Enkele citaten uit de Beleidsnota Cultuur:

'Alles wijst erop dat er een inhaalbeweging dient gemaakt te worden op het vlak van onderzoek, monitoring en evaluatie...' (pag.7)

'Het cultuurbeleid moet zich documenteren met cijfers, informatie, wetenschappelijk onderzoek en monitoring.'(pag.14)

'Dataverzameling impliceert registratiesystemen.' (pag.14)

'Gerichter wetenschappelijk onderzoek moet de beleidsmatige vertaling vergemakkelijken.' (pag.14)

'Tenslotte streef ik naar een repertorium van het bestaande onderzoek over cultuurbeleid, culturele organisaties en cultuurparticipatie.' (pag.14)

'Een analyse dringt zich dus op om het (kunsten)landschap en vooral de nieuwe ontwikkelingen daarbinnen scherp en helder in kaart te brengen. Op basis van de resultaten van die analyse wil ik volgende zaken onder de loep nemen: ... de afstemming van productie, aanbod en spreiding, de afstemming van het Kunstendecreet op het decreet Lokaal Cultuurbeleid...' (pag.25)

In de Beleidsnota zitten voldoende aanzetten om te komen tot een wetenschappelijk onderzoek naar de plaats van de kunsten in de samenleving. Bovendien komt de vraag van de sector naar een duidelijke afstemming van de creatie, de productie en de spreiding expliciet aan bod. De VVC pleit ervoor om samen met alle betrokkenen de dialoog aan te gaan (kabinet, administratie, steunpunten en belangenbehartigers).

Het afstemmen van de verschillende Vlaamse regelgevingen op het vlak van cultuur, onderwijs, welzijn en toerisme

Enkele citaten uit de Beleidsnota Cultuur:

'Een uitbreiding of verdieping van lopende samenwerkingsverbanden en - initiatieven op het vlak van cultuureducatie en culturele competentie hangt nauw samen met het optimaliseren van het bestaande beleidsinstrumentarium.' (p. 17)

'Ik wil ook verder werk maken van het ambtelijk coördinatieplatform cultuureducatie binnen het beleidsdomein CJSM (kortweg ACCE). Het streven naar afstemming en samenwerking beperkt zich uiteraard niet tot het beleidsdomein CJSM, maar heeft ook betrekking op belendende beleidsvelden als Onderwijs en Welzijn. Concreet zal ik er mee voor zorgen dat met hen een overeenkomst wordt gesloten om gezamenlijke inspanningen te concretiseren.' (p.17).

'Daarbij wil ik specifiek aandacht hebben voor een brede leer- en leefomgeving waarin kinderen en jongeren gestimuleerd worden in hun culturele beleving (cf. het Brede School-concept). Hierbij wil ik ook de link maken met het Deeltijds Kunstonderwijs en het Vlaams Jeugdbeleidsplan.' (p. 17)

Enkele citaten uit de Beleidsnota Jeugd:

'De samenwerking tussen jeugdwerk, cultuur, onderwijs en welzijn versterken op het vlak van het detecteren en ontwikkelen van vaardigheden van kinderen en jongeren' (p. 16)

'De relatie tussen cultuur, onderwijs en jeugd ligt me nauw aan het hart.' (p. 20)

'Voor alle operationele doelstellingen binnen deze strategische doelstelling wordt er afgestemd met de Vlaamse minister van Cultuur.' (p. 20)

'Meer kinderen en jongeren laten deelnemen aan het bestaande cultuureducatieve aanbod door het stimuleren van cultuureducatieve netwerken; participeren aan de implementatie van een strategisch beleid voor cultuureducatie,.... , culturele competenties van kinderen en jongeren te bevestigen als prioriteit bij de evaluatie en uitvoering van het Participatiedecreet.' (p. 21)

'De relatie tussen cultuureducatie op school en buiten de school versterken door de oprichting van een horizontale stuurgroep cultuureducatie'. (p. 21)

'De afgelopen legislatuur heeft het begrip 'brede school' ingang gevonden. Hiermee wordt bedoeld op een netwerkschool, die ingebed is in de buurt en in het sociaaleconomische weefsel, en die van daaruit nauw samenwerkt met de ouders, buurt, het verenigingsleven, opvoedingsondersteuning, jeugdhulp, culturele centra,...' (p. 22)

Enkele citaten uit de Beleidsnota Onderwijs:

'Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken' (p. 19)

'Als we kunst- en cultuureducatie echt willen integreren in het leerplichtonderwijs, is er nood aan een doorlopende referentielijn voor geïntegreerde kunst- en cultuureducatie.' (p. 19)

'Ik zal intenser samenwerken met het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) en de partners uit de culturele sector betrekken.' (p. 19)

'Tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming, CSJM en Welzijn zullen we een overeenkomst sluiten.' (p. 19)

'Samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering zal ik, vanuit mijn bevoegdheden onderwijs en jeugd, een beleid ontwikkelen dat brede scholen aanmoedigt.' (p. 38)

'Kwaliteitsvolle kunst- en cultuureducatie bijvoorbeeld, kan enkel via samenwerking met kunstenaars, kunsteducatieve organisaties, het DKO, enzovoort. Brede school brengt het leren en leven van kinderen en jongeren dichter bij elkaar: thuis, kinderopvang, vrije tijd, school, ..' (p. 38)

'De brede school kan bijdragen aan de verhoging van de participatie van alle leerlingen aan het sociale en culturele leven.' (p. 39)

'De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid verstevigen.' (p. 39)

'Met mijn collega bevoegd voor Binnenlands Bestuur, zal ik afspreken, hoe we die regiefunctie kunnen evalueren onder meer naar aanleiding van een nieuw lokaal onderwijsbeleidsplan.' (p. 39)

Het VVC - memorandum wenst een stevige samenwerking tussen cultuur, onderwijs en jeugd. Cultuurcentra en gemeenschapscentra investeren namelijk sterk in een cultureel en educatief aanbod voor kinderen en jongeren, in de schooltijd en in de vrije tijd. We waarderen het dan ook erg dat kunst- en cultuureducatie zowel bij de minister van cultuur als bij de minister van onderwijs en jeugd voldoende aandacht krijgt. De beleidsnota's spreken over een nauwe samenwerking met de collega-minister. We moedigen dit zeer sterk aan, alsook de samenwerking tussen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media en CANON Cultuurcel. Samen en in overleg met de culturele en onderwijsactoren uit het veld hopen we dat de beide ministers werk maken van gezamenlijke inspanningen en initiatieven om de cultuurbeleving van kinderen en jongeren te stimuleren. De VVC biedt zich samen met de collega-groep jeugd, ondersteund door Locus, graag aan als gesprekspartner in de diverse overlegplatformen die in de toekomst mogelijks worden opgericht.

Diverse Vlaamse regelgevingen binnen het 'culturele' bevoegdheidsdomein blijven 'open' voor de cultuur- en gemeenschapscentra

Zoals de beleidsnota aanhaalt dringt een afstemming tussen het Kunstendecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid zich op. Daarbij is het belangrijk dat cultuur- en gemeenschapscentra beroep kunnen blijven doen op de projectsubsiëring binnen het kunstendecreet voor wat betreft coproducties, kunstprojecten en sociaalartistieke projecten. Dit soort projecten zijn intensief en vragen extra ondersteuning, maar betekenen een meerwaarde in de samenwerking tussen aanbod, productie, spreiding en publiek. Structureel speelt elke actor zijn rol. Samenwerkingsprojecten en coproducties maken de actoren nog meer tot elkaars bondgenoot.

De beleidsnota vermeldt een globale evaluatie van het participatiedecreet tegen eind 2011. De VVC wenst betrokken te worden bij de evaluatie aangezien cultuur- en gemeenschapscentra momenteel beroep kunnen doen op een aantal onderdelen van het decreet. Bovendien vragen de gemeenschapscentra om de projectsubsidies voorzien in het participatiedecreet opnieuw in te bedden binnen het decreet lokaal cultuurbeleid.

Evaluatie en grondige bijsturing van het decreet lokaal cultuurbeleid

Enkele citaten uit de Beleidsnota Cultuur:

‘De Vlaamse overheid ondersteunt de lokale besturen voor hun lokaal cultuurbeleid op verschillende vlakken: door het uitkeren van subsidies voor hun bibliotheken, cultuurcentra en cultuurbeleidsplannen.’ (pag.23)

‘Voor de centrumsteden worden er convenants afgesloten, met het oog op een subsidiëring op maat, aangepast aan de lokale noden. Specifiek voor Brussel is de VGC onze partner om mee uitvoering te geven aan het lokaal cultuurbeleid.’ (pag.23)

‘Ik zal onderzoeken op welke manier de oprichting van kleinschalige vormen van intergemeentelijke samenwerking kan worden gestimuleerd, met respect voor de eigenheid van de betrokken gemeenten.’ (pag.23)

‘Als minister verantwoordelijk voor het lokaal cultuurbeleid streef ik naar de verdere uitvoering van het decreet Lokaal Cultuurbeleid en dus naar het verder wegwerken van blinde vlekken.’ (pag.23)

‘Het is de bedoeling om de sectorale plannen te integreren in het algemeen zesjarig strategisch meerjarenplan, zoals bepaald in het gemeentedecreet. Als overheid investeren wij veel in het lokaal cultuurbeleid. Het lijkt mij dan ook logisch dat we blijven monitoren of de beleidsdoelstellingen, overeengekomen in de plannen, ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. In dat kader is het belangrijk dat we voor het lokaal cultuurbeleid over voldoende gegevens blijven beschikken om outputcontrole en benchmarking mogelijk te maken. De resultaten van de monitoring zullen de Vlaamse overheid ondersteunen in haar rol en keuzes in het kader van een impulsbeleid. Op dit ogenblik start er bijvoorbeeld een onderzoek over de effecten van de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen. Het lijkt mij een opportuniteit om hieraan gekoppeld ook de effecten van de aanvullende subsidie voor de cultuurcentra in kaart te brengen. Dit behelst tevens een kwalitatieve doorlichting van de werking van de cultuurcentra als aanvulling op de al bestaande uitgebreide gegevensregistratie.’ (pag.23)

‘Rekening houdend met het kerntakendebat wordt de samenwerking op lokaal en provinciaal vlak voortgezet o.a. met betrekking tot lokaal cultuurbeleid, erfgoed ...’ (pag.35)

Enkele citaten uit de Beleidsnota Binnenlands bestuur

‘De betreffende artikelen bepalen dat de besturen een strategische beleidsplanning moeten voeren op basis van een meerjarenplanning die loopt gedurende de volledige bestuursperiode van 6 jaar. De jaarlijkse budgetten zijn afgeleid van de strategische meerjarenplanning. De verschillende sectordomeinen zijn geïntegreerd in dat strategisch meerjarenplan.’ (pag.18)

‘Daartoe zullen diverse sectorale regelgevingen aangepast moeten worden.’ (pag.19)

Uit de Beleidsnota Cultuur blijkt dat de Vlaamse overheid opteert om verder te werken met sectorspecifieke subsidies ook ten aanzien van het lokale niveau.

De werksoort pleit, naast een voldoende personeelssubsidie, voor het terug invoeren van een gedifferentieerde werkingssubsidie die zo objectief mogelijk en met zo weinig mogelijk planlast gebaseerd is op een combinatie van drie criteria: de infrastructuur, de werking in het verleden en het beleidsplan voor de toekomst. Deze werkingmiddelen moeten rechtstreeks en volledig ten goede komen aan de eigen programmering van het centrum. Het afsluiten van convenants met de centrumsteden is dan een mogelijke piste voor een gedifferentieerde subsidiëring voor de A-centra. Voor de B- en C-centra biedt een bijsturing van de aanvullende subsidie de mogelijkheid om te differentiëren. Na de kwalitatieve doorlichting van de werking van de cultuurcentra vragen we om een terugkoppeling naar de sector om in samenspraak te zoeken naar een betrouwbaar en objectief systeem.

Het integreren van het cultuurbeleidsplan in het algemeen zesjarig strategisch meerjarenplan (Beleidsplan Binnenlands bestuur) kan een planlastvermindering betekenen op lokaal vlak. Belangrijk hierbij is dat betrokken actoren mee aan tafel zitten voor het bepalen voor de strategische doelstellingen op lange termijn. De operationele doelstellingen kunnen vervolgens jaar na jaar verder uitgewerkt en geconcretiseerd worden in samenspraak en per lokale actor (bibliotheek, cultuurcentrum of gemeenschapscentrum, erfgoedcel,...). Dit biedt aan elke lokale actor een kans om zich te positioneren en te profileren.

Kleinschalige vormen van intergemeentelijke samenwerking kunnen zeker in onze werksoort alleen maar toegejuicht worden. Hopen dan maar dat te al te rigide toepassing van het decreet intergemeentelijke samenwerking versoepeld wordt.

De aantal elementen uit het VVC - memorandum in verband met de evaluatie en de bijsturing van het decreet lokaal cultuurbeleid vinden we niet terug in de Beleidsnota. We vragen de minister om het RSV niet langer te beschouwen als enige criterium voor de indeling van de cultuurcentra in categorieën maar ook rekening te houden met de gemeentelijke investering, de inhoud van de werking, een specialisatie in de werking, het opnemen van diverse taken in het kader van de gemeente en de regio,...

De rol van het provinciale bestuursniveau als subsidieverstrekker blijft in deze Beleidsnota zeer vaag. Er wordt alleen gesproken van een voortzetting van de samenwerking op provinciaal vlak o.a. met betrekking tot het decreet lokaal cultuurbeleid. Het is belangrijk dat de Vlaamse regering duidelijkheid biedt over de provinciale inbreng in het cultuurbeleid.

De cultuur- en gemeenschapscentra vragen ook een garantie voor de subsidiëring van het leidinggevend, artistiek en educatief personeel. Hieraan gekoppeld is het terug invoeren van minimale barema's op A - niveau voor de door de Vlaamse overheid gesubsidieerde functies een belangrijke voorwaarde. Sinds het loslaten van het baremaniveau voor het gesubsidieerd personeel stellen we steeds meer en meer vast dat de lokale overheden kiezen voor het 'goedkoopste' niveau.

De VVC wenst graag meer duidelijkheid over de positie van de gemeenschapscentra. De gemeenschapscentra worden opgeroepen om kunstenaars en initiatieven die nog niet voldoende naam hebben gemaakt op te pikken in de programmering. Ze worden ook vermeld in het wijde netwerk van cultuur- en gemeenschapscentra dat wordt ondersteund door het decreet Lokaal Cultuurbeleid in het kader van de afname van het productieaanbod. Momenteel worden de gemeenschapscentra echter niet ondersteund in het kader van het decreet Lokaal Cultuurbeleid. Zij kunnen wel een beroep doen op projectsubsidies voor kansengroepen in het kader van het Participatiedecreet.

We vragen de minister om de gemeenschapscentra met een eigen werking structureel te ondersteunen in het decreet lokaal cultuurbeleid. In dit geval is het noodzakelijk een benedengrens voor de eigen werking te bepalen via de eigen financiële inspanningen, via een minimaal aantal eigen activiteiten,... Het bepalen van deze benedengrens mag niet leiden tot onnodige planlast.

De VVC werkt momenteel aan een registratiesysteem voor de gemeenschapscentra. Dit gebeurt op vrijwillige basis, maar kan een eerste aanzet zijn voor het objectief en cijfermatig in kaart brengen van de werking(en) van gemeenschapscentra. De VVC wil graag in samenspraak met de minister en haar administratie verder op zoek gaan naar een goede monitoring. Dit sluit nauw aan bij de intenties van deze beleidsnota naar meer monitoring en veldanalyses om een efficiënt beleid te kunnen voeren.

Aandacht voor de specificiteit van de werksoort in het gemeentedecreet

Dit is geen voor de hand liggend item in een Beleidsnota Cultuur. Het gemeentedecreet is een bevoegdheid van de minister voor Binnenlands Bestuur, maar omvat regels die de werking, het beheer en personeelsbeleid van cultuur- en gemeenschapscentra mee bepalen. Daarom vraagt de VVC in de komende periode de steun van de minister van Cultuur voor twee voor de werksoort belangrijke aandachtspunten:

1. Tegen 2013 moeten alle bestuursvormen juridisch aangepast zijn aan de bepalingen van het gemeentedecreet met betrekking tot de interne en externe verzelfstandiging. Het is belangrijk dat deze nieuwe bestuursvormen aandacht hebben voor de noodzakelijke inhoudelijke autonomie en een zo groot mogelijke juridische autonomie van de werksoort. Vanuit de werksoort wensen we continuïteit en een soepele overgang vanuit de huidige bestuursvormen, in het bijzonder voor de bestaande vzw's. We rekenen er op dat, naast de politieke vertegenwoordiging, ook de vertegenwoordigers van het middenveld maximaal zullen kunnen participeren aan het bestuur van cultuur- en gemeenschapscentra.
2. Er is nood aan een sectorspecifieke rechtspositieregeling voor de gemeentelijke cultuurwerkers (cultuurfunctionarissen, administratieve en technische medewerkers). De huidige rechtspositieregeling houdt te weinig rekening met het noodzakelijke flexibel werkregime.

Het creëren van een duurzaam infrastructuurfonds

Van een minister die de bevoegdheden Cultuur, Leefmilieu en Natuur combineert mag je verwachten dat ze aandacht heeft voor een duurzame culturele infrastructuur. De Beleidsnota voorziet inderdaad een meerjarenplan voor de culturele infrastructuur waarbij een inventaris zal worden opgemaakt van de noden die leven zowel op landelijk als op lokaal en regionaal vlak (pag.33).

Enkele citaten uit de Beleidsnota Cultuur:

'Bij de planning en de uitwerking van de diverse bouwprojecten zal ik rekening houden met een aantal essentiële aspecten: de duurzaamheid; het mogelijk maken van functionele en energiezuinige exploitatie; de toegankelijkheid en de functionaliteit voor personen met een handicap; de technologisch vernieuwende inrichting en uitrusting; het open en uitnodigend karakter van het gebouw en de bereikbaarheid ervan, ook met het openbaar vervoer.' (pag. 33)

‘Sinds 2001 voorziet de Vlaamse regering een jaarlijks budget voor bovenlokale culturele infrastructuur. Ik zal tijdens deze legislatuur prioriteit geven aan het subsidiëren van: ... en het automatiseren van theatertrekken van cultuurcentra en theaters.’ (pag.33)

‘In verband met de lokale publieke infrastructuur wordt Locus verder aangemoedigd om gemeenten met bouw- of verbouwplannen van een bibliotheek, een cultuur- of gemeenschapscentrum te adviseren en te begeleiden. Dat gebeurt met de hedendaagse inzichten en nuttige ervaring opgedaan vanuit de verzamelde praktijk. De functie van bibliotheken en cultuurcentra en de verwachtingen van de bezoekers zijn vandaag immers niet meer dezelfde als toen deze gebouwen gerealiseerd werden. Hiervoor wordt samengewerkt met de Vlaamse Bouwmeester. Specifiek voor de cultuurcentra wordt een databank opgemaakt, waarin de technische en scenografische uitrusting van de infrastructuur wordt beschreven. Dit moet de bezetting van de verschillende zalen en de samenwerking met andere particuliere actoren ten goede komen. Tegen de tweede helft van de legislatuur wil ik zoeken naar de ontwikkeling van nieuwe financieringsvormen, zodat investeren in de verdere uitbouw, het onderhoud en de renovatie van infrastructuur aantrekkelijk wordt voor de diverse actoren.’ (pag.34)

De VVC is verheugd dat de minister werk wil maken van duurzame en energiezuinige lokale publieke infrastructuur aangepast aan de hedendaagse en technische en scenografische normen.

We vragen om het budget voor o.a. het automatiseren van de theatertrekken te verhogen, aangezien dit momenteel ontoereikend is om een substantieel aantal cultuurcentra hierin te ondersteunen.

Wat de advisering en de begeleiding van de lokale publieke infrastructuur betreft stellen we voor om ook de expertise van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI) te honoreren naast de inbreng van Locus.

Wanneer de minister de ontwikkeling van nieuwe financieringsvormen voorstelt dan zou dit in de richting kunnen gaan van het oprichten van een duurzaam infrastructuurfonds met een dubbele opdracht:

- de noodzakelijke onderhoudsrenovatie van verouderde gebouwen;
- gecombineerd met vernieuwende en duurzame ecologische investeringen.

Aandacht voor het federale beleidsniveau

Enkele citaten uit de Beleidsnota Cultuur:

‘Uiteraard blijft ook de relatie met de Franse Gemeenschap over o.a. het cultuurbeleid in het territorium Brussel Hoofdstad een aandachtspunt.’ (pag.13)

‘Cultuur is een bevoegdheid van de Vlaamse overheid. In samenspraak met een aantal partners in het veld tracht de cultuuroverheid tegemoet te komen aan de noden en de verzuchtingen in het veld. Daar botst ze geregeld op haar eigen beperkingen. Om te kunnen beantwoorden aan sommige specifieke noden, dient Vlaanderen te overleggen met andere bestuursniveaus. Aandachtspunten op federaal vlak zijn o.a. taken, het statuut van de kunstenaar, auteursrechten,...’ (pag.35)

Wat de relatie met de Franse Gemeenschap betreft willen we aandringen op de spoedige realisatie van een cultureel samenwerkingsakkoord dat onze werksoort in staat moet stellen tot een betere uitwisseling van artistieke producties van de beide landsgedeeltes en tot een betere samenwerking tussen de Vlaamse en Waalse culturele centra. De VVC kan hier, samen met de partners ACC en ASTRAC, een voortrekkersrol spelen. We roepen minister

Schauvliege op in te gaan op de uitgestoken hand van haar Waalse collega, Fadila Lanaan. (De Standaard 29 oktober 2009)

We rekenen op de steun van de Vlaamse regering om bij de hogere overheden aan te dringen op een actieve betrokkenheid van onze werksoort bij federale beleidsmaatregelen met repercussies voor onze werksoort.

De Europese en internationale dimensie

Enkele citaten uit de Beleidsnota Cultuur:

'De overheid stimuleert de internationale dynamiek van het veld. Ze voorziet een gediversifieerde ondersteuning voor de initiatieven die de sectoren zelf ontwikkelen en helpt hen aldus om zich op het internationale toneel te presenteren en door te breken. Ze tracht het internationale sectorbeleid in te passen in het algemene buitenlandse beleid en werkt aan een versterkte zichtbaarheid en een verhoogde impact voor Vlaanderen binnen de internationale organisaties.' (pag.8)

'Om de intrinsieke dynamiek van het veld te stimuleren, wil ik een internationaal sectorbeleid voeren dat op een gediversifieerde manier ondersteuning biedt aan de internationale mobiliteit van de culturele actoren. Internationale projecten en uitwisselingen zorgen immers voor een constante kwaliteitsverbetering, innovatie en gezonde benchmarking. Met zowel punctuele, projectmatige als structurele middelen wil ik voorts voldoende kansen creëren voor de culturele actoren (kunstenaars, organisaties, collecties, culturele werkers...) om zichzelf te ontplooien en actief bij te dragen tot de internationale zichtbaarheid en uitstraling van Vlaanderen. Het gebruik maken van de mogelijkheden van Europese subsidies moet worden gestimuleerd. De Vlaamse betrokkenheid in internationale en multilaterale organisaties (met bijzondere aandacht voor de EU) moet verder worden bevestigd en de Vlaamse impact op de besluitvorming in deze organisaties dient te worden versterkt. Zo wens ik de aanwezigheid van Vlaamse experts in netwerken en sectororganisaties te stimuleren en te ondersteunen.' (pag.19)

De VVC waardeert de aandacht van de minister voor een doorgedreven internationaal beleid. Ook voor lokale culturele werkers bieden internationale uitwisselingen en projecten nieuwe inzichten in methodieken, werking en artistieke producties en projecten, die zorgen voor een gezonde dynamiek en wisselwerking tussen lokaal en internationaal.

Voor de werksoort cultuur- en gemeenschapscentra biedt het Europees Netwerk Culturele Centra dit platform voor ervaringsuitwisseling, visievorming en stages voor medewerkers. De minister kan de internationale intenties uit de Beleidsnota voor onze werksoort mede realiseren door een structurele ondersteuning van het ENCC.

De VVC ligt aan de basis van het ENCC en is nog steeds een drijvende kracht via twee bestuursmandaten met een actieve inbreng. De VVC investeert in het ENCC zowel personeelsmatig als financieel. De minister kan dit concreet Europees engagement van de VVC vertalen in een projectmatige of structurele subsidie.

Naar de individuele cultuur- en gemeenschapscentra zijn projectmatige tussenkomsten voor participatie aan het ENCC en voor internationale prospecties, samenwerking en programmering een mogelijke concretisering van de intenties uit de Beleidsnota.

Wij vragen de minister betrokken te worden bij het tot stand komen van bilaterale culturele akkoorden. Deze akkoorden, stimuleren internationale contacten en samenwerking en kunnen van belang zijn in het kader van de (al of niet) betaling van de bedrijfsvoorheffing buitenlandse artiesten door de cultuur- en gemeenschapscentra.

Belangrijke elementen uit de Beleidsnota die niet aan bod komen in het VVC - Memorandum

Diversiteit als motor voor vernieuwing

'Ik daag alle actoren in het veld uit om het thema diversiteit, in een ruime interpretatie, en interculturaliteit te omarmen als een belangrijke bron van vernieuwing. Zonder het aanvoelen van een urgentie door de sector zelf, zal de impact van het overheidsbeleid beperkt zijn. Daarom zal ik de sectoren vragen om zelf concrete doelstellingen op het vlak van diversiteit te formuleren en op structurele wijze aan zelfevaluatie te doen om zo het lerend vermogen van de sector aan te scherpen. De sector wordt mede-eigenaar van en medeverantwoordelijk voor het gevoerde diversiteitsbeleid en expliciteert daarbij zijn positie en opdracht ten opzichte van diversiteit.' (p. 15)

De VVC wil de dialoog omtrent diversiteit verder zetten samen met de sector, samen met de steunpunten Locus en Démos en andere betrokkenen die op dat vlak expertise verzameld hebben.

Competentieverwerving en - waardering stimuleren

De minister wil verder inzetten op de ontplooiingskansen van de lerende Vlaming. In de beleidsnota wordt dit vertaald naar intenties op diverse vlakken (p. 17):

- Het brede (ook niet-formele) opleidings- en vormingsaanbod
- De erkenning van eerder of elders verworven competenties
- Cultuureducatie

De VVC denkt graag mee na over de rol van cultuur- en gemeenschapscentra in de ondersteuning van het stimuleren en ontwikkelen van culturele competenties. Het (kunst)educatief aanbod en de omkaderingsactiviteiten van de centra spelen hierin een belangrijke rol.

De VVC ligt mede aan de basis van de realisatie van de Titels van Beroepsbekwaamheid voor assistent - podiumtechnicus, podiumtechnicus en toneelmeester vanuit een zorg om de in de praktijk verworven competenties ook daadwerkelijk te honoreren. Daarnaast vraagt de VVC ook aandacht voor het bijschaven en honoreren van de competenties van directie, staf, administratief personeel van cultuurcentra. Cultuurcentra opereren in een veranderende samenleving die van haar personeelsleden flexibiliteit en multi-inzetbare competenties vraagt. Denken we ook een de nieuwe functies die ingang vinden: communicatiemedewerkers, gemeenschapsvorming, kunsteducatieve en participatie medewerkers,...

Aandacht voor cultuurmanagement

'Deze legislatuur wil ik verder inzetten op de professionalisering in de culturele sector opdat deze in de toekomst zijn financieel en maatschappelijk draagvlak blijvend kan ontwikkelen. Via de zakelijke rapportering van subsidies wil ik verder werken aan transparantie in zakelijk beleid met als doel te komen tot duidelijke opvolging en meetbaarheid van efficiënte en effectieve beleidsvoering en aanwending van middelen. Door een verdere versterking van de bedrijfseconomische competenties binnen de culturele overheid (administratie, steunpunten, Kunstenloket en dergelijke) kan de sector hierin sterker ondersteund en gestimuleerd worden. Ook op het vlak van beheer van de organisaties wil ik de nodige stappen ondernemen tot een verdere professionalisering en responsabilisering.' (pag.18)

Naast de artistieke en educatieve professionalisering is zeker ook de zakelijke professionalisering belangrijk voor de werksoort. In het tweede VVC - colloquium 'Expeditie CC - Een colloquium over cultuurcentra en gemeenschapscentra in de beleveniseconomie' (december 2008) hebben we hiertoe een belangrijke bijdrage geleverd. We vragen een verdere betrokkenheid van de werksoort bij de initiatieven die hier rond ontwikkeld worden.

Effecten amateurkunstendecreet in kaart brengen

'Vele duizenden mensen in Vlaanderen participeren alleen of in groep op één of andere manier aan activiteiten binnen de amateurkunsten. Samen vormen ze de heterogene groep van amateurkunstenaars.

Door de invoering van het decreet amateurkunsten in 2000 onderging de sector een indringende aanpassing en werd een nieuwe dynamiek op gang gebracht. De amateurkunstensector werd geherstructureerd in één organisatie per kunstdiscipline. Ook budgettair werden ernstige inspanningen geleverd om de herstructurering en de toenemende omvang van de werking van de organisaties te ondersteunen. Het decreet wordt verder uitgevoerd, met bijzondere aandacht voor de kleinere organisaties en nieuwere disciplines zoals beeldende kunst en literatuur.' (pag.22)

Reeds van bij de start van de eerste culturele centra in de jaren zeventig was de amateurkunstensector één van de geprivilegieerde partners. Amateurkunstenaars en -gezelschappen krijgen in elk centrum een receptieve ondersteuning. Vele centra gaan verder dan de pure receptiviteit. De recente evolutie in de wereld van de amateurkunsten is zeker een uitdaging om de ondersteunings - samenwerkingsmogelijkheden verder te exploreren. Naast de sociale en gemeenschapsvormende functie dient hier de ondersteuning van jong artistiek talent voorop te staan. In samenwerking met het Forum voor Amateurkunsten zal de VVC initiatieven nemen om de relatie tussen de amateurkunsten en de cultuur- en gemeenschapscentra nieuwe impulsen te geven.

Goedgekeurd door de raad van bestuur van 18 november 2009.